

Transkrypcja fonetyczna

Autor: Halina Karaś

{smoothgallery image=M869.jpg&title=Leksykon&caption=Częściej używane znaki polskiej pisowni fonetycznej. Przytoczono za: Encyklopedia języka polskiego, wyd. III, Wrocław 1999, s. 404}Transkrypcja fonetyczna (łac. transcriptio ‘przepisywanie’) to zapis tekstu oparty na zasadzie ścisłej odpowiedniości głosek i liter (jedna głoska = jedna litera) umożliwiający ukazanie wymowy. Transkrypcję fonetyczną stosuje się najczęściej przy zapisywaniu tekstów gwarowych, a także podając wymowę w słownikach języków obcych. W transkrypcji fonetycznej używane są pewne znaki umowne inne niż w pisowni ortograficznej, np. ż, rz mają wspólny znak □ sz, cz – odpowiednio š, □ kropki nad literami oznaczają zwężoną wymowę głosek (np. ą w wymowie jest to dźwięki pośredni między{smoothgallery image=M8691.jpg&title=Leksykon&caption=Częściej używane znaki polskiej pisowni fonetycznej. Przytoczono za: Encyklopedia języka polskiego, wyd. III, Wrocław 1999, s. 404}e a i lub y), kreseczki u góry – miękkość (np. l’, p’, ń), ogonki pod literami wymowę nosową (np. ą, s, /) itd. Umieszczenie litery wyżej niż pozostałe litery oznacza osłabienie artykulacji (np. xmura = chmura). Kreska pionowa | umieszczona przed sylabą oznacza miejsce akcentu wyrazowego. Polska transkrypcja fonetyczna różni się nieco od międzynarodowego alfabetu fonetycznego. Częściej używane znaki transkrypcji fonetycznej zaprezentowano obok w tabeli.